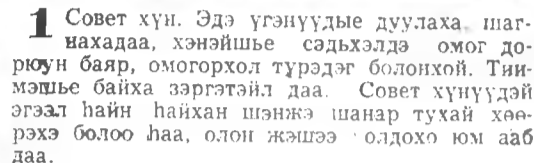

ЖАРГАЛТАЙБДИ, ЗОЛТОЙБДИ

Манай газрын „Би-совет хүнби“ гэгээн гаршаг-анкетын асуудалнуудта Улаан-Удын инфекцион боолницын уушханай үбшэний отделенин врач, СССР-эй спортын мастер Д. Б. ОХИНОВ харюусана.

1. Совет хүн. Тэрэнэй гэгээл хайн хайхан шэнжэ шанар тухай юу хэлэхэ байна?
2. Арадуудай хани нүхэсэл. Энэниин гэршэлхэн ямар жэшээ дурдахабта?
3. Минин хубин хэрэг—бүгдэй хэрэг. Энэ хадаа совет хүнүүдэй ажабайдалай ёно заншал болонхой. Та өөрингөө гү, али танил талынгаа ажабайдалаа ямар жэшээ харуула байнаба?
4. Совет хүнби гэгээн омог мэдэрэл хаана, хэзээ, ямар ушарта танай досоо түрэнэн байнаба?
5. Өнотой совет хүнэй абари зан, шэнжэ шанар харуулхан өөртэйтэй гү, али танилтайтэй тохёолдохон ушар тухай хэлэхэ гүнт?
6. ССР Союзайнгаа 50 жэлэй ойе ямар амжалттайгаар угтахаяа байхан эрмэлзэл, найдалнууд тухайгаа хөөрхы этнай уринабди.

1 Совет хүн. Эдэ үгэнүүдэе дуулаха, шаг-нахадаа, хэнийшье сэдхэхэдэ омог до-роюн байр, омогорхол түрэдэг болонхой. Тим-мэше байха зэргэтэй даа. Совет хүнүүдэй эгээл хайн хайхан шэнжэ шанар тухай хөөр-рөхэ болоо хаа, олон жэшээ олодох юм ааб даа.

Би өөрөө Эрхүүгэй гүрэнэй медицинин институт дүүргэжэ, арайч мэргэжэлтэй боло-нон хүм. Тинхэдэ бүри башар баганаа агнуурда дуратам байгааб. Эрхүүдэ бурал-сажа байхадаа, элдэб янзын мэргэсөөндэ яба-даг хэм. Элдэб буунуудаар бууджа, оройной олохон хото, городуудта болон мурьсөөндэ хабаадаг. 1961 ондо Шэтэ хотодо болон мурьсөөн дүүргүүдэ мэрээн буудалтаар СССР-эй спортын мастер хундэтэ нэрэ зэр-гэдэ хүртэнэн байнаб. Энэ хоёрдохи мэргэ-жэли болоо гээд ханагшаб.

Совет хүнэй хайн хайхан шэнжэ шанар тух-шаа нима нэгэ жэшээ дурдамаар ха гэжэ ба-нагдана. 1970 ондо Шэтэ хотодо мэргэн бууд-далтаар зонин мурьсөөн болоо. Тэрэндэ Зүүн-Сибирин, Алас-Дурна зүгэй област, хиазаруудай, автоспорт республикнүүдэй спортеменууд—мэргэн буудалта хабаадта-саабди.

Мурьсөөнэй нүүлшын үдэр хэн, Команда-раа нэгдэхн хувчин түлөө шагта тулалтан манай республицын, Яхадай АССР-эй коман-дануудай хоорондо боложо байгаа. Энэ очко бүхэн угаа үнэтэй байдаг гэжэ хүн бүхэн ойтгоно ёнотой мурьсөөнэй үдэр ахад спортемен Виктор Иванов гэшын пистолет буудахаа «арашоо» буудаха ээлжээрэ хүл-ежэ, зэргээд байхан манай мэргэн бууд-далта П. Николаев өөрингоо пистолет В. Ивановто үгэжэ тэрэниин «баара» хүн.

Энэ багхан илээшэ хадаа совет хүнэй эгээл хайн хайхан шэнжэ шанары—дүүрхөө хэ-зээшье тудалхаар бэлэн байшынэ эли тодо-ор харуула гэжэ ханагдана. Ингэрхүү жэшээнүүд бидэнэр—совет хүнүүдэй ажа-байдала, ажал дээрэ үдэр бүри дайралдаг гэжэ.

2 Арадуудай хани нүхэсэл. Манай үргэм хэе оройной олонациональна арад зон СССР Союзай байгуулагданаар 50 жэлэй ал-дарта ойн найндэртэ бэлдэжэ байна. Оройной олон ондо үндэсэ ялтанай түлөөлгөш-лэдэ нэгэ бүри бүхэн үхибүүд мэтэ эртэй сэтэйгээр ажалладаг, ажабуудат болонхой. Совет арадуудай хани нүхэсэл хадаа бидэнэй ёно заншал болохоор үнэнэй. Энэниин агуу багша В. И. Ленинэй үндэслэн зөхёбон на-циональна политикын илан мандаһанай үшөө нэгэ гэршэнэ болоо.

Совет арад хадаа бэе бэедэ ямаршье саг-та тудалхаар бэлэн байдаг гэжэ түрүүн хэлээ хэм. Ташкент хотодо газар хээрэ хүдэлэнэ,

эхэ хандарал болоо, оло мянган хүн гэр бай-рагуй шахуу болошоо «эмнай». Эгээл энэ үдэ-совет арадуудай хани нүхэсэл, харилсаа хо-лоон бүри элээр тобойко харалдаа бэлэй. Бүхы союзна республикнүүдэй ажалхан арад Ташкентын хүн зондо юугээршье сөгшөөгүи хэе туһа хүрөө бишу. Манай Бураад оройнон эгээл хэе баялигуудай нэгэн—барилгын оройной Ташкентдэ элээрэгдэжэ байгаа. Бүхы оройной хүнүүдэй туһаламжаар шэна Ташкент бо-гонихон болзоо соо бөхдог.

Мүнөө Ташкент хотодо Московская, Ук-раинская, Белорусская, Литовская, Эстонская, Казахская гэхэ мэтын нэртэй үйлэсүүд бии болонхой. Энэниин манай оройной олон ондо янганай арадуудай хани нүхэсэлэй үшөө нэгэ гэршэ болоо ха юм.

3 «Нэгэн—бултанай түлөө, бутта — нэгэнэй түлөө» гэгээн гурим манай совет арадуудай ёно заншал болонхой Суртаа хүд-дэлгэ нэгэ нүхэршөөгүи гү, али спортеменууд-дэй командын нэгэ гэгшүүнэй ямар нэгэн га-шуудалда, бэрхшөөлдэ ороод байхада, бутта нүхэдэнь хаба шадалаара тудалхые оролдо-дог байха юм. Нүхэдэй туһаламжа юунхэшье үнэтэй гэжэ ханагдана.

Эрхүүгэй гүрэнэй медицинин институтда хуража банхадан, манай команда Ленинград городто болон мурьсөөндэ хабаадтагаа хэн. Командынэй гэгшүүн Лидия Попова түрүү-шын үдэр бүхы хомонуудайнгаа нэгшөөсө сагалсада оруулаагүй. Тинхэдэ хэе эшлэн, на-нашар рита хэн. Үлөөдэршын мурьсөөндэ хабаадахаа араса. Бидэнэр — командын г-шүүдэ буттадаа энэ нүхэршөөгүи хоорондоо, алдуушэ заажэ үгөө хэмди. Нүхэршын мурь-сөөгөө үргэлжэлүүлжэ, команданан түрүү-нуурнуудай нэгэндэ гаралсаа хэн.

Хэрбээ Лидия Поповагай үлөөдэршын мурь-сөөндэ хабаадтагаагүй ханан, манай коман-да тэрэ тулалдаанһаа гаргалдажа, түрүү буу-ринуудай түлөө тэмсэхэ эрхэгүй болохо бай-гаа бишу. Спортеменуудай ажабайдалда нимэрхүү ушар оло дахин дайралдадаг гэжэ. Тинхэһээ «олоороо хэлсээн өгүи» гэгэндэ энэ тэрэ асуудалые бултаараа хоорондоо, зүбөөр шинжэхые оролдодог заншалтайбди.

4 «Би-совет хүнби» гэгээн омог мэдэрэл минин сэдхэлдэ анха түрүүн 1953 оной зун түрэнэн юм Тинхэдэ би Захаминий ай-магай Цахирай дунда хургуули дүүргэдэ. Эр-хүүгэй медицинин институтда хурахааа өшөө хэм. Оройной нотат бүхэнөө шахуу эдир за-луу хүбүүд, басагад энэ суглараа хааб даа.

Олон ондо янганай үхибүүд байгаабди. Тү-рүүшын танилсалта, түрүүшын үгэ андалдаан. Тинхэһээр байтараа бултадаа нотат нотогтайн-гаа бониние хоорондоо, эдир багадаа эжэл-лэн нэгэ нотогтай үхибүүд мэтэ болошоо бэлэй-бди.

Улаанхүүгэй шалгалта дүүржэ, студентнэр бөлбөбд. Эгээл нидэ — Эрхүүгэй медицин-ин институтда хуража эжилхэдэ, би совет оролдо түржэ, дээдэ хургуулиа хураха зол-той жаргалтай байһанаа мэдэрэ бэлэйбди.

Бураад республикнэй мэргэн буудалта-нан суглуудалам командала оролсожо, тү-рэл оройногдо олон городуудта өшохон, мурь-сөөндэ хабаадтаһан байнаб. Тинхэдэ 1962, 1969 онуудта аха дүү Монгол оролдо өшожэ, мурьсөөндэ хабаадтаа золгон байгаа. Монгол оролдо, тэрэниин нислэл Улаан-Ба-атрта ошод абахадаа, энди хэе үдэр ара-дай совет хүнине ямарха, дайхан гэжэ хүн-дэдэг байшание хоёр нидэрөө хараһан, хоёр шэхээрэ шагнаһан байнаб. Агуу Октябрь инлан мандаһан Совет оролдо түржэ, ажаллаха золтой байһанаа омогорхонгүй яб-чын арагуй гэжэ ханагдана.

5 Совет хүнүүд бэе бэедэ, хани нүхэдтөө, харин оройноонд хундэтэ үдэр бүри туһалаа байхы хуудат гэжэ 1962 ондо Улаан-Баатрта болон мэргэн буудалта-най улаасхоронд мурьсөөндэ хабаадтаа абахадаа, совет хүнэй абаһан хани нима гэжэ ойлгоо хэм. Манай республикнэй түршлэтэй мэргэн буудалта, Хельсинкид болон олимпин нааданда хабаадтаһан Петр Ни-колаев энэ мурьсөөнэй үдэр Монголо Ар-дай Республикн спортеменуудта хэе ту-һаламжа хүрөө хэн Нүхэр Николаев тэн-дэ спортеменуудэй буунуудые заадаг, зү-бөөр буудаха ёно гуримүүдэе заажэ үгэдэг байгаа. Энээн дээрлэн ёнотой совет хүнэй абари зан, шэнжэ шанар элэрхэйлэн хара-дана бишу.

6 Минин хүдэлдэг инфекцион боолницын уушханай үбшэний отделенин врачар, ме-дестранар болон бусад хүдэлмэрилгэдэ ССР Союзай байгуулагданаар 50 жэлэй ал-дарта ойн найндэртэ ажалтай шэнэ амжал-таар угтахын түлөө эрмэлзэнэ. Бидэнэр — врачар үбшэнтэйни түрөөр, хайнар эм-шалхы хусадг гэшөөбди. Саган халаадтай-шуулай энэ хайн хайхан ажал хэрэгтэ өөри-нөө хубитые оруулахаа абаһанадаа омогор-хоомор, баясамаар байдаг даа.

«Совет хүнүүд жаргалтайбди, золтойбди» гэжэ үшөө дахин хэлэхэ дуран хүрэгдэнэ.

Хяатгы мяханай комбинат хараһаа хара бүхэндэ тусэбтэ даабариа үлүүлэн дүүргэнэ. Тин Бураад мал үүсэлдэг предпрятинуудай нэгдэлэй, КПСС-эй Хяатгы райкомой, аймгүйсэжкомой дамжуулган Улаан туг бүхөөр баржа ябана.

Хяан Бураад мал үүсэл-дэг предпрятинуудай нэгдэл-дэй директор нүхэр Шитиков, парткомой секретар нүхэр Улаанов, заводой профсоюзай комитетэй түрүүлгэш нүхэр Кулаков гэшэд Улаан-Удэһээ

«Сельхозтехника» Петров-ско нэгдэл оньхожоруулагдана ферменүүдтэ ажаллаха мэргэжэлтэе бэлдэхэ асуу-далда хэе аялар хандуула. Наалишад ба мал адуулагта-дые машина зүбөөр аша-гдаха шадабариде хурга-ха тухай класс энде нэгдэе.

Малай ферменүүдэй меха-низмүүдта техничэскэ харуу-ла хангаха линейно-хабарал-тын участогууд хиазарай, бу-сад районуудта эмхидхэгдэжэ байнаб.

КАЗАНЬ. (ТАСС-ай корр.). «Татнефтепроводстрой» трестин барилгашад хабсаргалтад Млинйбаево-Казанин хоорондо 291 километр ута сорго татажа дүүргэе. Минйбаевога газ шаржуудад заводоо энэ соргоор Казань-дахин органичэска сентезэй завод хулар этан (газ) дам-жуулагдаха юм. Этан гэжэ углеводородотой түлүүшэ, илгадаггүй хэрэгсэл болоо. Энэнь полигазитай ба химичэ-ска бусад материалнуудые үйлдэрихэдэ тон хэрэгтэй этилен гэдэгые хоёр дахин хээрэ абадаг болохо арга олго-но.

МАГДАН. (ТАСС). Малша-дай дунда Бүхэсоюзна соци-али мурьсөө дэлгэрүүлэхэ тухай КПСС-эй ЦК-тай, СССР-эй Министруудай Советэй, ВЦСПС-эй тогтоолтой Колыма-гай, Чукоткын совхозууд бол-зон колхозуудай, ферменүүд ба бригадануудай хүдэлмэри-лэгшэд тон анхаралтайгаар танилсаба.

Хойто зүгэй ажалшад энэ документые зүйшэн хэлсээл, мяха, һу, үндэгэ, мүн хүдөө ажахын бусад продуктуудые улам хээрэ үйлдэрихэ, хэр-лэхэтын түлөө тэмсэхэ, шэнэ илалтанууды туйлаха зэр-гилго хараалаа.

НУШКИНО. (Ленинградска область). Ленинград шадарай «Летосельский» совхозой түб тохондо ноябрин 9-дэ ажалай алдар солын улаан туг намилзаа. Энэнь брига-дар В. И. Михайловагай тол-гойлог һу хаалин эрхэм ферман хүндэлдэ хинхэг-дээ. Тус фермэ СССР-эй 50

ХЭБЭЛЭЙ БАЙШАН КАЛИНИНГРАД Энэ хаяхан хэблэлтэй байһан нэгдэлдэ Голы маягтайгаар «Хинхэгдээ» дахбар энэ шэнэ байш-тор «Калининградская» даа. «Калининградский» совхозе гэжэ областной тэнүүдэй редакцинууд нүүдэй издательство өрөө

Тус байшан соо түб хэрэгтэй телетайп ра-рат, фото-зург буудла-ратинүүд бии. Мун шадтай, хүдэлмэришэн бидео бэшгээлэтэй тухай ферман хүндэлдэ хинхэг-дээ. Тус фермэ СССР-эй 50

БурАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

НУХЭР Ж. С. САЖИНОВЫЕ БУРАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХУНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАН

Түрээр 60 наһа гүйсэһэнтэйни дашарамдуулан, ара-дан гэгээрэлэй органдууда олон жэлэй туршда хайнар хүдэлмэришэн, мэргэжэлтэй башанарые бэлдэхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадана нин түлөө Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ Гүрэнэй башанар ай институтдай ород хэлэнэй кафедрын доцент, хэлэ бэшгэй эрдэмэй кандидат нүхэр Сажинов Ядамсарн Сажиновичые Бурадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Бурадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлгэшэ В. СЕМЕНОВ.

Бурадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь В. ДУБРОВСКИЙ.

Улаан-Удэ хото, Советүүдэй Байшан, 1972 оной ноябрин 23.

БурАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

НУХЭР Е. М. ЗАЛКИНДЫЕ БУРАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХУНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАН

Түрээр 60 наһа гүйсэһэнтэйни дашарамдуулан, эр-дэм-шэнжэлгын болон багшын ажалда олон жэлэй тур-шда аша үрэ ехэтэйгээр хүдэлмэрилшэниин түлөө түү-хын эрдэмэй доктор, профессор Залкин Евгений Михай-ловичые Бурадай АССР-эй Верховно Советэй Президи-умэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Бурадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлгэшэ В. СЕМЕНОВ.

Бурадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь В. ДУБРОВСКИЙ.

Улаан-Удэ хото, Советүүдэй Байшан, 1972 оной ноябрин 23.

БурАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

НУХЭР М. Я. ЦАЦКО ГЭГШЫЕ БУРАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХУНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАН

Түрээр 60 наһа гүйсэһэнтэйни дашарамдуулан, рес-публикнын автомобиль транспортын ажахынуудта олон жэлэй туршда аша үрэ ехэтэйгээр ажаллаһанайн түлөө Бурадай АССР-эй гэр байрын-коммунальна ажахын ми-нистерствын заһабарилга-барилгын трестын механиз-аццин участогтай начальник нүхэр Цацко Михаил Якимови-чые Бурадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.

Бурадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлгэшэ В. СЕМЕНОВ.

Бурадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь В. ДУБРОВСКИЙ.

Улаан-Удэ хото, Советүүдэй байшан, 1972 оной ноябрин 23.

Ядерна реакцида үзэгдэдэг бүдэрнүүдэе нээһэнэй, шэнжэлхэнэй түлөө бүлэг эрдэмтэд СССР-эй гүрэнэй 1972 оной шанда хүртэнэн юм. Тэдэнэй дунда Ураалай С. М. Кировэй нэрэмжэтэ политехническэ институтдай доцент, физио-математикын эрдэмэй кандидат Арнй Александрович Пузанов бии.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: А. А. Пу-занов шэнжэлтэ хэжэ байна. ТАСС-ай фотохронико.

ХЭНДЭ НАЙДААД ҺУУНАД БЭ?

Эрхирэгэй совхоз һу нааха, гүрэндэ тушааха арба харынга тусбэ дүүргээгүй. Һу хаалин нёдондонойхиөө хаагдан һүнэй шанар шалгалта

Алар халуун намар бай-хад үнэгэрэгдэн хамтын суглаан дээрэ үгэ хэлэнэ наалишад үбэлэй харауудта үнээн бүриһөө хэе һу наа-хын тула бүхы гүүртнүү-дэингээ тэжээлэй цехүүдые хайнар хүдэлгээ, үнэгэрэгдэ-гээ байра эргэнһээ дулаал-ха, үбэе тэжээлээ хусад ху-рээрөө асарха тухай тодорхойгоор тэмдэгтэнэн юм.

Тэрэ гэгээр нилээд саг үнэгэрэ. Намарай намдуу үдэрнүүд ходорон ошожо, янгинаа үбэлэй түрүүшын тоототомо хүйтэн одоошые хүржэ «эрбэ». Эгээл энэ үдэ Эрхирэгэй совхоз ма-тайнгаа үбэлжэлдэ ямар бэлдэхэтэйгээр оройныи чичан шалгахэ зорилготой-гоор хаалин хэзан гүүртэ-нүүдээр ябадаба.

Тус ажахы үнэгэрэн арба харын туршда бүхэдөө 22000 центнер һу наажа, 16650 центнерыне гүрэндэ тушааха тусэбтэй байхан юм. Теэд һалын мэдээнэй ёһоор, совхоз һу нааха да-баряа 67,1 процент дүүргэ-жэ, гүрэндэ һу тушааха тү-сэбөө баһад бөлүүлжэ ша-даагүй. Ушар шалтагаан-ниин гөхөдэ, нэгдэхээр, дурсагдажа ажахын мал-шад, мэргэжэлтэд болон хү-дэлмэрилгэд хамтынгаа суглаан дээрэ хэлсэһэнэй ёһоор малайнгаа үбэлжэлдэ-дэ хайнар бэлдэхгүй дээрэ-нэ мүнөө түрүүшын хүй-тэнээр тухашаржа ахалба.

— Энэ Эрхирэгтэмнай

800 үнэгэрэй багтаамжатай малай томодхордон комп-лекс барилдажа байна. Тү-сэбтэй ёһоор мүнөө хоёр бай-рны ашагадхаа аад, оройнон нэгэншын арайл гэжэ барилдажа дүүргээдэ. Энэ багтаа халд малаа байл-ганабди. Үндэһтэ үнэгэрэ хуушан барданан оруула-бди. Тэрэнь үнхиршэнэн, дулааны барилжа болон ний-м даа. Заһабарилжа ду-лаалха аад, шэнэ байдаа орогдохо аабжа гэжэ найда-даа, —гээд совхозон партко-мой секретарь Артем Ва-дмаевич Цырендоржиев тайл-барилна.

Малай энэ комплексые «Бурятэлиньстрой» трестын 173-дахин колоннын барил-гашад барилда юм. Үнэгэрэ энэ предпрятинин хүдэлмэ-ришад хараалһан зорилгобо саг болзортоны дүүргээгүй-дөө эмэтэй юм бээ. Тээд совхозой мэргэжэлтэд ха-жуудханаа хөгдөжэ байхан барилгынгаа али эргээр аюулагдажа байныи хайн хаража, мэдэжэ байхыёе; өөрынгөө талһаа зохио-хөмжөө ноундэ абаагүй гэ-шөө? Үгышые гөбөл, энэ асуудалаа хоёр талһаа эрд шиндхэ — шадхагүй һаа, тус ажахын хүдэлмэрилгэ-шад хуушан байраша шэнэ-лэй заһабарилжа хөмжээ аба-хана яагааб? Эгээл энэхэн баримта дээрһэнэй, хара-хад, совхозой мэргэжэл-тэд, хүдэлмэрилгэд энэ барилгын хана сагтаа дүү-ргэхэдэ хөмжэ байба-

шые, шэхэ дүни, ноде ба-лай хуугаа гэжэ хэлэлтэй. — Эднэхэ хоолоо эдэлдэ лэ байнал даа. Бэшэ юу үгэхэ-биди. Үнэгэр бүридэ 1 кило-грамм талха тарянаай зүйл-дэй 10 килограмм сенаж гү, али силос эдоолуобди. Үнэгэр 1 килограмм һун бу-ридэ 300 грамм тарла тал-ха нэмэлтэ болгон үтгэдэг. Бэшэ хоол тугы даа. Угтөө-гүүр үгэлэн сенажка эднэхэ дууһаа. Ингээд тү үдэнгэ-дөө үнөөхи буйтуулагданан таряажа эднэхэ хэрбээ асар-жа үгөө һаан даа, үгы һаан ингээд тү үгтөө бол-лотор байха гүб даа, —гэжэ Хаалинван Балма Цыремпил-ова гомдолтойгоор хэлэнэ.

Энэ гүүртэн үнэгэр тал-ха тарянайнэй зүйлые тэ-жээлэйн хуушан цех буй-дуулдаг юм. Намарһаа хой-шоо малай олошорходо бэлдэ-хэн тэжээлэйн хүртэхээ болшоо.

хаагдаа гэжэ гү, али нёдон-доной энэ үеынхиөө 79 ни-лограммнар бага һун абаа. Һу нааха, гүрэндэ тушааха тусэбтэй дүүргээгүй бай-һан гол шалтаг юуб гэжээд, гансаха 173-дахин ПМН-гай барилгашад амхигүй ажал-һаа бэшэ, мүн совхозой мэргэ-жэлтэд, хүтэлмэрилгэдэй хариусалгата хүдэлмэридоо ханамжагүйгоор ханджа, ээл олон дутагдалта усалда-хгүй байхан дээрһээ нима байдал тохёолдоо гэжэ сэхэ хэлээтэй.

Энэгэндэнь гэршэ болгон үшөө нэгэ баримта тайл-гариан харуула. Ажахын түб тохондоо холо бэшхэн түб орошор Архитайн гүүртын коллектив һу нааха тусэбөө баһад дүүргэжэ ша-даагүй, оройдоол 69 про-центэдэ хүрөө. Һу наа-жа нёдондонойхиөө доошоуу-лашаһгүй һаа, энэ ажа-лын муугаар эмхидхэгдэн-хэй. Баримдаа үнэгэрэй Улан хоолоор уяатай байха ушар даналдана.

— Хайндэри урдахаа тэжээл буйтуулаха тусэбтэй гэдэрээ хэлэн үдэ соо үнэгэр хоохон шахуу байл-гагдаа Заримдаа сенаж мат-тажа асарха тракторай эб-дэрхэдэ, бүрише тахашууу байдал тохёолдолог. Юэ-дөө ингээд тү жэл бүри үбэлжэлгээ үнэгэрэгшэдэнэ дээ. Хайнай үнэгэрэй һуеэ татаа. Тэжээлэйн бага ээр-гэ нэмээгүй һаа, бүрил доо-шохо ха, — гэжэ үнэгэр хаалинван Балма Цыремпил-ова хэлэнэ.

Һу наалин нёдондонойхиөө хаагдан һүнэй шанар шалгалта

Һу наалин нёдондонойхиөө хаагдан һүнэй шанар шалгалта

Зохёолыг сахна урнд
баран мэдээжэ пост
вазгийг Сэнгэ башо-
оройнгоо дээдэ хайра
үрэй шанда хүртэлэн
Хүбүүд, басагадэй сэ-
ушахыеньше, радио-
дамжуулыеньше нэ-
бэш дуулахан байнаб
тус оройн габяата
шан Гангүмэрхо бай-
хунай сэдхэлдэ ха-
ан оройт энэ поэмые
тү хүнтэй дайралдаа-
н.

Д. СЭНГЭЭ

БГЭН ПАРТИЗАНАЙ
ӨӨРӨӨН

Шинтэй би нэгэ дахин уулзахан хүм.
Мини намда эхэ туна хүргэхан юм.
Нэгдэн ходо ябажа огто зуөөгүй намайе
Ленингийн уулзаа гэхэдэ гайхалсадаг юм.
Тайлх хубисхалдай партизан сэргые
да байгуулжа байхан сэй бэлэй.
Эр жаниан Сүхэ-Баатар Чойбалсан хоёрнай
уулзалуурайгаа охин дунда ябаа даа.
Ажалтэ тэрэ үедэ хүндэ ойгуулахын
арахтэ дайсаные дарахаха хэсүү байхан юм.
Тургал талаар сэргые зэбсэлгэхэ ажал
түгэй Чойбалсан өөрөө хэжэ ябанан юм.
Өөрөө хэлэхэдэ, би тагнуулаа гараад,
түмэн дайсанай сэргые оброод,
байнхын данше үсөөхэн даа, яалдахан ааб гэжэ
хэсэ эхэр сэдхэлгэ зобохо байгаа нэм.
Тэрэ үедэ Чойбалсанай хэлэжэ, хургажа байгаа
Брод арад тулалха, Ленин тулалха гэжэниинь
үжэ энэ болотор миний наанааһа гарадаггүй.
Хэсэ хоолгүй үлдэжэ ябананше саг олон нэн.
Хэсэ аргагүй шархатажа байнаны хүнүүд олон нэн.

Зоринодоо хүрэнгүйгөөр үхэхэмнай даа гэжэ
хэсэ саг бидэндэ хэды тохёолдоо бэлэй.
Түгэй эхэ бэрхшээлүүдые дабахад,
Брод арад тулалха, Ленин тулалха гэжэ
Чойбалсанай үгэ шэнэ хүсэ нэмээжэ,
хон илахын этигэл түрүүлжэ байхан юм.
Дайсанай сэргэ Хяагтаһаа урагшаа суухаржа ябас.
Шинтэй партизанууд хойноһоон үлдэжэ гарас.
Мини нархан соо манай багахан булэг
наны шэрүүн гар байлдаанда ороо нэн.
Тэрэ сохисын сөхөд, сабахын сабиаад,
хэсэ хүн шингээр ялалтэ зорингой тулалдаа нэм.
Тэрэ дахтай, нэгэ гэжэ нэн.) Нэлэмын алдуулгаа
тэ дээрэйэни хүрээжэ бууза гэжэ.
Тэрэ барилдажа ябанан хэрэг болонгой ялалт,
хэсэ эрэд ташагдэн гэхэдэ үншоо нэн.
Халуурдахын тэди ягаадшыб мулта хүрөөд,
хэсэ хонгоула дээрэ дор оролсоогор байтарнай
хэсэ эрсын эрмэг нуралд унашаа,
хэсэ нэгэ мэдэн гэхээм ханга бэм нулаард
тэрэ рууни халуу орёжо шугамын урдаа,
хэсэ нэгэ тэнхэ таргажа хутагынь булгагад
хэсэ рууи, хоолой рууи хэды хэды хадхааб,
хэсэ бэлөөн шарха дерад үйлэн гэхээм
хэсэ дээрэйэ ба нэгэ дайсан буужа эрбэ.
Тэрэ хэсэ нэгэ хүн үлдэжэ ябанар харагдаба.
Тэрэ манай миний ойро носоолго байһар үзэгдэбэ.
Тэрэ хэсэ манай хэблэжэ хэблэжэ хэргэдэ харанамин
хэсэ тэбэн хүшүүн тошшо элхэн байба.
Тэрэ шохтой, гонзогор сэргэ малгайгаа буулгахан,
хэсэ сэжэгтэй, үндэр бэстэй ороод хүн
тэрэ рууни хэлэ түргэөөр эржэ ябаба.
Тэрэ хэсэ хэлээд ээ, шархын уяжа оробо.
Тэрэ хэсэ нэгэ үлдэжэ гэхэ би толгойгоо нэжэрбэ,
тэрэ нэгэ набаһа нэгэ юмэ аялаад намда үгэбэ,
тэрэ гү гээд, амтаһанай үнэн байба.
Тэрэ үнэ амасажа танилсахын муу ёро гэжэ
турьяа нэм.
Тэрэ нүгөөдэмни энэгээд өөрөө гудамхжа байгаа
нэн.

Тэрэнь мохоорог орогдоо аһангүй намда үгэбэ.
Хэсэ би толгойгоо нэжэржэ «хэрэггүй» гэбэ.
Тэрэ бодохгүй юмэ хэжэ байхан аминтэни яахынш
Аагаагангэ тамханы алаха хүдэ үгэдэ юм гэжэни
хэлээгүйб,
Тэрэ нүгөөдэмни яралгүй аһагаад өөрөө бааулаба.
Тэрэ аһагад хэжэ «би хорнуу» гэжэ заабэ.
Тэрэ даруу шарайдал байрлалан тэмдэг элнржэ,
Тэрэ талын талалжа хаяад тамхжа залаба.
Тэрэ нүхэрнай «ябал» гэхэдэ дохино байба.
Тэрэнинь тухайлаад эрдэн гэхэдэ бодохо
шадабайгүйб.

Тэрэ хүндэ хүндэ байнаб, өөрөө яба даа гэжэни,
Тэрэго гээд намэй үргэлжэ биүү.
Тэрэнь нэбгээр саһан үбдэгтэн тулаад,
Тэрэ хэсэ нүхэрэмин хэсэр зобохо байба.
Тэрэни дайсаные наһаад ходо сааша яашаба.
Тэрэнаар, халирһаар ябажа ойн соорхойдо гарабадди.
Тэрэнае орли», гэжэ хэды гуйгааһи, болохо үгөөгүй.
Тэрэна харан аба гаржа яш болёд ажабал байба.
Тэрэна түгүүлдэй дорлэ нургаад халта амарбадди.
Тэрэна далайн ариха юмэн яһала эхэ байгаа.
Тэрэна хүн байнат, минин амин абаарат,
Тэрэна алдар нэрэ хэн бэ? Танилсаа даа гэбэ.
Тэрэна снэхэ юм, толгойгоо нэжэрхэл юм,
Тэрэна ородооро нэгэ бага юмэ ярихаше юм.
Тэрэна энэгээд толгойгоо нэжэрбэ.
Тэрэна заажа шэгшингээ, нүхэрөө заажа эрхингээ
Бдойтобоб.

Тэрэ нүхэрин дургүйлэхэ байһан болоттой,
Тэрэ нэл рүү, өөр рүүгаа заажа байба.
Тэрэнь хүүдэ ханахадани, би буруу юмэ хэсэ хаб.
Тэрэ нэгэ хэсэ «би мууб, шн хайнш» гэжэни шэни
болло хаш.
Тэрэнь хайнта, бише хайнби, хонгоула хайнди,
Тэрэ бидэ хэр нэмээди даа гэжэ ойлолсоод, гараа
барилсабадди.
Тэрэна табихатайгаа зэргэ нүхэрин үбэрөө
уудалаад,
Тэрэнаар өрбонон нэгэ зураг гаргажа эрбэ.
Тэрэна табан хара шэни хайхан магнайгарнь
Тэрэна Ленин дүр гэжэ би таниба.
Тэрэна Ленин байна, Ленин байна гэхэдэмни,
Тэрэна Ленин гэхэ нүхэрин энэхилбэ:
Тэрэна хүн ха юм даа, хадгалжа яба гэжэни

Тэрэна болоттой,
Тэрэна зургаа намда харбайхадан би баярлаба.
Тэрэна шэрэгүй байл «Танай нэрэ хэн бэ?» гэжэ хураба.
Тэрэна нүхэрин сйлгогүй, «Ленин, Ленин» гэжэл
байба.
Тэрэна би маргангүйгөөр зосоого бодобо:
Тэрэна даа, хаашаһе арад түмэнэй нүхэрэн
илахада
Тэрэна Ленин ябана, тэдэни Ленин хүтэлжэ байнал.
Тэрэна бүхэлдэ Ленинэй нургаад, Ленинэй үзэл иланал.
Тэрэна эрсноо харшихиднаа сүлөөлхэдэ Ленин туһална,
Тэрэна халхан мининше амин Ленин абаара.
Тэрэна арад тулалха, Ленин тулалха гэжэ
Тэрэна дахин бидэни Чойбалсан хургажа ябадаг нэн.
Тэрэна хүн бидэ хоёр хэлэһе ондоо, заншил ондоо
наа

Тэрэна Сирийн Араб Республикын хүдэлмэршэдэй проф союзуудай федерацин үс-
хэлээр оройн промышленна предпритиянуудта үйлдэбэ рини эршэтэ нара сонсохон-
донхой. Заводуудай цехууд бригада болон халаануудта продукци хэсэр гаргаха,
тэрэнай шадар хайжааруула, тухээрлэ болон машин ануудые зүбөөр хэрэглэхэ
талаар эхэ ажал хэ дэнэ.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Жүд нэхэдэ гүрэнэй «Дибси» гэжэ комбинатда.
(ТАСС-ай көрр).

Тэрэна Сирийн Араб Республикын хүдэлмэршэдэй проф союзуудай федерацин үс-
хэлээр оройн промышленна предпритиянуудта үйлдэбэ рини эршэтэ нара сонсохон-
донхой. Заводуудай цехууд бригада болон халаануудта продукци хэсэр гаргаха,
тэрэнай шадар хайжааруула, тухээрлэ болон машин ануудые зүбөөр хэрэглэхэ
талаар эхэ ажал хэ дэнэ.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Жүд нэхэдэ гүрэнэй «Дибси» гэжэ комбинатда.
(ТАСС-ай көрр).

Тэрэна Сирийн Араб Республикын хүдэлмэршэдэй проф союзуудай федерацин үс-
хэлээр оройн промышленна предпритиянуудта үйлдэбэ рини эршэтэ нара сонсохон-
донхой. Заводуудай цехууд бригада болон халаануудта продукци хэсэр гаргаха,
тэрэнай шадар хайжааруула, тухээрлэ болон машин ануудые зүбөөр хэрэглэхэ
талаар эхэ ажал хэ дэнэ.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Жүд нэхэдэ гүрэнэй «Дибси» гэжэ комбинатда.
(ТАСС-ай көрр).

МОСКВА, СССР-эй Наукануудай академин Лебеде-
вэй нэрэжэтэ Физическэ институтай квантова радиопи-
зикийн лабораториодо Ленинскэ болон Нобелевскэ шангай
лауреат академик Н. Г. Басовай хүтэлбэри дор кванто-
ва электроникийн элдэб халбаринуудтаар шэнжэлгын эхэ
ажал хэгдэнэ.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: квантова радиопизикийн лаборатори
соо.

ЛЕКТОРИ НЭЭГДЭБЭ

Партийн обкомой политическэ гэгээрэлэй байшангай
дэргэдэ экономикын эрдэм ухаанай лектори нээгдэбэ.
Пропагандистнар, политинформаторуудта, экономикын
эрдэм шудалдаг нургуули болон кружогуудай хурагладта
энэ лектори туһатай байха юм.
Оройн мүнөө үсын экономическа хүгжэлтын онсо
шэнжэнүүд, юндэхэ табан жэлэй түсөбэй зорилгонууд
гэжэ тэмээр экономикын эрдэмэй кандидат, КПСС-эй
обкомой секретарь К. М. Продайводагай лекцээр байша
оной ноябрийн 22-то тус лектори хүдэлжэ эхилбэ.
Энэ лекторин занги харадаа нэгэ удаа болохо хараат-
тай. Экономикын эрдэмэй кандидатуд Д. Г. Ширабон,
Ф. И. Шулунов, Б. М. Балданов, хүдөө ажахын институ-
дай ахалагша багша В. Х. Дагданов, авиационно заводой
главна инженерэй орлогчи Ю. Н. Кравцов гэжэд лекци-
нуудые уншаха юм.
А. БАЙНОВ,
КПСС-эй обкомой политическэ гэгээрэлэй
байшангыне даагынь орлогшо.

ГОЛ АНХАРАЛАА — МАЛШАДТА

Хаяхан Хори тосхондо ай-
магай медициннын хүдэлмэри-
лэгшэдэй зүблөөн боложо, мал
ажал дээрэ хүдэлжэ байхан
зоние медицинскэ харууһаар
хагалга саашадын хайжаа-
руула тухай асуудал хэлсэ-
жэ, байгша үбэлэй үс-
дэ хэгдэхэ ба ябуулагдаха
ажал хүдэлмэрин зорилго-
нуудые тодорхойлоно байна.

Аймагай больницын ахалаг-
ша врач Б. Д. Содномов, ай-
магай санэидемическэ стан-
циин врач В. Е. Матвеева гэг-
шэд элдхэлнүүдые хээ.

Хорин малшад СССР-эй
байгуулагдаһаар ба Бураадай
АССР-эй 50 жэлнүүдэй ойе
утгуулан, КПСС-эй XXIV
съездын түүхэтэ шиндхэри-
нуудые бэсүлэхын түлөө со-
циалис мурсыөөндэ эдэхитэй-
гээр хабаадажа, энэ жэлэйгээ
ажал хүдэлмэрине амжалта-
тайгаар түгэсэхын, нэнэ дэ-
лме хайнаар эхилхын түлөө
оролдожо байна гэжэ элдхэл-
шэд тэмдэглээ. Нимэ сагта ме-
дициннын хүдэлмэрилэгшэдэй
гол зорилго энэ эхэ ажал хэ-
жэ ябанан хүнүүдые эрхим
хайнаар хангаха зорилгодо зор-
иулагдана.

Энэ талаар аймаг дотор зар-
им тады ажал хэгдэжэ байн-
хай. Жэшэнь, аймагай нүүдэл
амбулатори 68 дахин

Ферманүүд дээгүүр ябаа,
аймагай больницын мэргэ-
лэгшэдэд 38, участко-
во больницанууд болон фельд-
шерскэ пунктнуудай хү-
дэлмэрилэгшэд 235 дахин хо-
лын бэлшээрин гүүртэ, фер-
мэ, отаранууд дээгүүр ябаа
км.
Гэхэтэй хамта, тус хүдэл-
мэридо саашада анхарчаар
дутагдалнууд олон. Жэ-
шэнь, аймагай зарим больни-
цанууд, фельдшерскэ пункт-
нууд малшадые хангаха түсэб-
гүй, хүдөө гараха графитгүй
байха юм. Илангала Дээдэ-
Тайлсын, Тэгэдын больницану-
уд, Ойноборскын, Хасуур-
тайн, Улаан-Одойн, Ждановай
фельдшерскэ пунктнууд энэ
талаар эхэ дутагдалтай. Тэдэ-
нине даагшад малшадые яажа
хангаха тухайгаа ажахын ху-
тэлбэрилэгшэдэй, профсоюз-
ай эмхинүүдтэй зүбшэдэггүй
байна.

Малшадые медициннын та-
лаар хангаха ажал нью-
тагай Советүүдэй саг үргэл-
шын анхарал дор байха ёһо-
той ааб даа. Тээд зарим Совет-
үүдэй гүйсэхэхэ комитетууд
энэ харуулагдаа хайша хэр-
гээр хандана.

Малай ферманүүд, гүүртэ-
нүүд дээрэ илангала санитар-
на хүдэлмэри хайжа-
руулаар гэжэ тус зүб-
лөөн дээрэ үгэ хэлэһэн «оло-
хон нүхэд тэмдэглэбэ. Дээдэ-
Тайлсын, Удын совхозуудай
ферманүүдэд гол түлэж гурба-
дахы группын хүнэй ородог
һаа, бусад ажахын фермэ-
нуудые хоёрдохы группын хүн
тоһоной заводуудта тушаагда-
на. Нимэ илгаа юндэ гараһан
гэхэдэ, олонхи ажахынүүдэй
ферманүүдтэ ариг сээр мууса
сахигдана ха юм. Зарим га-
зарта хаалиһад хоёр сээр ха-
лаадтай байха ёһотой аад, нэ-
гэ халаадтай байна. Ариг сэр-
бэри сахилын хуралсад
хаалиһад дунда бүрише
муугаар эмхидгэгдэнхэй. Энэ
жэлэй 10 харын турш соо
158 хаалиһанай 75-нинь нэ
тишмэ хуралсада хабаадуула-
даһан байха юм.

Гэхэтэй хамта ариг сээрбэри
эрхим хайнаар хангаһан фер-
манүүд аймаг дотор биш юм.
Жэшэнь, Анаагай совхозой 3-
дахы отделенин фермэ (дааг-
шань Ж. Г. Базаров, тоо бү-
ридхэгшэнь Ц. Ц. Жандараев)
холодоо эрхим хайн ша-
ртайтуу тушаадаг. Юндэб
гэхэдэ, ариг сээрбэй түлөө ха-
лиһан бүхэнинь харуулагда
абанхай, амбартануудын тус-
хай раствороор холодоо угааг-
дадаг, шүүбэри, вазелин, сэр-
бэр уһан холодоо байдаг. Унэ-
рэй дэлэн хаагдахынгаа урда
лаабод угаагдадаг байна.

Нимэ эрхим хайн ариг сэр-
бэри малшадэй өөһэдэнь бай-
далһаа эхилжэ шуудла гэжэ тус
зүблөөн дээрэ үгэ хэлэһэн
тэмдэглээ. Зарим фермэ, ота-
ра, гүүртанууд дээрэ хүдэлжэ
зон элдэб гэртэ ажабууна
Зариманайхын дулаан, сага-
лдаһан, харуул, шалаһы
шэрдэтэй. Тинхэнь нүгөө-
дуудын шалаа угаадаггүй, гэр-
рээ сагаадаггүй байха юм.
Жэшэнь, «Георгиевский» сов-
хозой Бага-Булаган гэжэ га-
зартай малшал мүнөө боло-
тор зайн галгүй. Зарим гар-
нууд дулаалагдаггүй байна.

Энэньгээ гадна ферманүүд,
отаранууд дээрэ банинуудые
хүдэлжэжэ болгохо шуудла.
Удинскын больницин врач
З. Григорьева, Георгиевскийн
фельдшерскэ пунктке даагша
М. Белоусова, нүүдэл амбула-
торин фельдшер Н. Лукья-
нова, санэидемистиин ин-
спектор В. Стрелковская, хү-
дөө ажахын хүдэлмэрилэгшэ-
дэй профсоюзай Хорин рай-
комой түрүүлгэшэ Д. Дор-
жиев, республиканскэ больни-
цын ахалагша врачай орлогчи
Д. Хомосова болон бусад тус
зүблөөн дээрэ үгэ хэлээ.

Мал ажал дээрэ хүдэлжэ
ябанан хүн зоние медицин-
скэ талаар эрхимээр хан-
гаха гэжэ мүнөө үс са-
гай эгээн шуудла асуудалнууд-
дай нэгэн. Тэрэндэ эхэ ан-
харал халдуулагдаха ёһотой.
Д. НАИДАНОВ.

ЖИЛИН СААНАНАА
радио • телефон • телеграф

БРАТИСЛАВА

МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМДЭ
ҮНЭН БАЙЛГЫН ҮЛГЭР
ЖЭШЭЭ

Чехословакийн ажилшад
Клемент Готвальдын тур-
рөөр 76 наһанай
ойе үргэнөөр тэмдэглэ-
жэ банна. Энэнтэй да-
шарамдуулан Братиславада
болон баярай суглаан дээрэ
КПЧ-гэй ЦК-гай Президи-
умэй гашуун, Словакийн
Социалис Республикын пра-
вительствын түрүүлгэшэ П.
Цолотка үгэ хэлээ.

К. Готвальдын акабайдал
ба акальш марксизм-лени-
низмын революциноно хур-
гаалда үнэн байлгын, эриг
бадаруулы жэшээ болон.
Готвальд залаң сэхэ комму-
нистын, оппортунизида эсэр-
гүү тэмсэлшын, манай пар-
тийн ленискэ шэнжэ шанар-
тай байхын түлөө, суртал бо-
доллой бата нэгдэлэн түлөө
тэмсэлшын үлгэр жэшээ би-
дрэндэ болон — гэжэ П. Цо-
лотка хэлээбэ.

Уласхоорондын коммунис
хүдэлмэри эрхим түлөөлжэ-
ш байһан Клемент Готвальд
политическэ суртал болдой
гол асуудалуудые шиндхэл-
гэдэ холодоо ангичи ба ин-
тернационална хараа болдо-
тойгоор хандадаг нэн. СССР-
тэй нягта холбоотойгоор ма-
най орондо социалис общест-
во эрээдүйдэ байгуулагдаха
гэжэ мэдээдэг байгаа. Гот-
вальд мүнөөшө чехословак
совет хани барисаанай нүдэ
болон. «Советскэ Союзтай»
— хэтэ мүнхэдөө гэжэ тэрэ
рэнэй урша мүнөөшө, эрээ-
дүйн үетэндэше захяа боло-
хо гэжэ тоолнобди.

Клемент Готвальд Чехо-
словакийн Коммунис партиин
Түрүүлгэшэ, түрүүшын хү-
дэлмэришэн Президент бай-
хадна, манай хоёр оройн
ардуудай эгээн хайн гурим
заншалуудые баримталан
бэсүлүүдэг байһан юм. — гэ-
жэ П. Цолотка тухайлан
тэмдэглээбэ.

Сирийн Араб Республикын хүдэлмэршэдэй проф союзуудай федерацин үс-
хэлээр оройн промышленна предпритиянуудта үйлдэбэ рини эршэтэ нара сонсохон-
донхой. Заводуудай цехууд бригада болон халаануудта продукци хэсэр гаргаха,
тэрэнай шадар хайжааруула, тухээрлэ болон машин ануудые зүбөөр хэрэглэхэ
талаар эхэ ажал хэ дэнэ.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Жүд нэхэдэ гүрэнэй «Дибси» гэжэ комбинатда.
(ТАСС-ай көрр).

ЧИЛИН КОМПАТИН ЦК-гай ПЛЕНУМ

Эндэ Чилин компартийн
ЦК-гай ээлжэтэ пленум
нээгдэбэ.

Партийн ЦК-гай Политко-
миссин гашуун В. Тей-
тельбом элдхэл хэжэ,
орон доторхи мүнөөнэй по-
литическэ байдальс дэлгэ-
тэнгэйгээр шонхалын бай-
на. Октябрда болон үйлэ
хэрэгүүдэй үедэ тулалдаһан
хүсүнүүдэй ангин шэнжэтэй
байһые элдхэлжэ онсолон
тэмдэглээ. Тинхэнь харис
этгээдүүдэ экономическа үй-
лөө худхалжа эмхидхэжэ,
хүн зоний дурнын гутаажа,
республикын мүнөөнэй пра-
вительствые унагааха гэжэ
хэдэһэн байгаа.

Октябрда болон үйлэ
хэрэгүүд Чилин арад зоний
дайшадтай эрлэхэ зоригтой,
революциноно ёһоор шар-
һаа мэдэхэ байһые эли то-
дор харуулаа. Оройн про-
дентариад эрхим хайн өл-
төк хэлээбэ.

БУЭНОС-АИРЕС
Эб найрамдалай тала
баримталагдай эрилтэ

Эб найрамдал хамгаалад
Аргентинин совет ба вьет-
нам арадтай наһалаа нэгэ-
дэлын хүдэлмөн Вьетнама-
дэй дай байлдаа болноула
гэжэ эрилтэ табиба. Индо-
хитадак ээрхэгэ түрмийхэй
ябуулаа. Болноулынь
США-э баадхын тулада
хэсэлл оролдоһоо нэгэ-
дүүлхын эб найрамдалай
тала баримталад бүхэ хү-
нүүдые эдэ организацинууд
батаран абалан манифест
соогоо уряалан байна. Бүхэ
дэлхэйн ардууд энэ
дамэ болноула тухай, Вьет-
нама эб найрамдал тогтоо-
на тухай хэлээндэ гар та
биулын тулада бүхэ юмэ
хээ ёһотой гэжэ эдэ орга-
нанинуудай абалан доку-
мент соонь хэлэгдэнэ.

Хүдэлмэригүүшүүл олошорло

Энэ жэлдэ текстильнэ хэ-
дэн фабрикануудай хагда-
һанһаа уламжалан, Арген-
тинин 15 мянга гаран бүд
нэхэгшэ хүдэлмэригүүшүүл
гэжэ оройн бүд нэхэгшэдэй
ассоциаци мэдээлэ. Нацио-
нальна экономикын дорой-
тон уналгаһаа, түүхэй эдэй
дутагдалһаа боложо, фабри-
канууд хаагдаха ушартай бо-
лоһон байна.

ДЕЛИ

Индийн гадаадын
хэрэгүүдэй министрэй
мэдүүлгэ

Америкын долоодохи флот
өорынгөө ябуулануудые Ин-
дийн океанай райондо дэлгэ-
рүүлжэ гэхэн мэдээлнүүд-
тэй дашарамдуулан, наһа-
гаа зобохо байһан тухайгаа
Холбоото Штауудта Инди
мэдүүлбэ. Парламентын ара-
дэй палатада үгэ хэлэхэ зуу-
раа, энээн тухай гадаадын
хэрэгүүдэй министрэй ор-
логшо С. П. Сингх сонсохон
байна.

Исламабад
Пакистанай
шиндхэбэри

Бенгаль үндэһэ яһанай
10 мянган эхэнэр ба үхбүү-
дые Бангладеш иютагань
бусааха тухай шиндхэбэри
Пакистан гаргаа. Энэнь нё-
дондо жэлэй декабрь хара-
тоһон байна. Тинхэдэ
национальна конгресстэ пра-
вительствын коалициин
олонхи дуу абахын тулада
коммунистууд хунгалша-
дай дунда ябуулаг хүдэл-
мэриэ улам хайбаруулаха
ёһотой гэнэ элдхэлжэ он-
солон тэмдэглээ.

АНКАРА

Онсо байдал хунаагдаа

Турциин национальна
аюулгүй байдал сахиа со-
вет оройнгоо 11 тохио в-
лайетануудта онсо байдал
үшөө хоёр нараар хойшо-
луулаха гэжэ правительствда
дурдахан шиндхэбэри
батаран абаа. Нимэ онсо
байдал, хэнийше мэдээрэ,
«хэтэрхэй хархис үзэлтэн-
тэй тэмсэхын тулада» үнэгэ-
рогшэ жэлэй апрелин 26-
да тогтогдон байгаа. Тэрэ-
нээ хойшо нимэ онсо
байдал саг үргэлжэ хунаа-
дана.

БРОССЕЛЬ

Хүдэлмэришэд илаба

Маас мурэнэй шлюзүүдэй
ба бусад гидротехническэ ба-
рилгануудай хүдэлмэришэдэй
неделн үлүүтэй соо хэһэн бу-
һалгаан эдэнэй илалтаар дүү-
рбэ. Профсоюзудай, Нити-
тын хүдэлмэрин министр-
ствын түлөөлэгшэдэй хоорон-
дын хөөрлөвтөнүүдэй эсэстэ
хүдэлмэришэдэй салцу хүл-
һэ нэмэхэ, тэдэнь бусад
эрилтэнуудые хангаха тухай
хэлэһэн туйлагдаа.

ТОКИО

ЯПОНОЙ ЗАСАГАРХИД ҺАНААТА БОЛОНГИ

Японой экономическа тү-
рмийлэлгээр Зүүн-Урда
Азиин оронуудта дураа гу-
талгын улам нүжэржэ байһан-
да. Японой засагаархид һанаа-
та болонги, Японой товариу-
дые худалдан абахага араса-
да ябадалтай Тонкиодо һа-
даа олошоржо байһан ушар
нарашархага гол шалтаган
болноо. Гэхэ зуура, энэхэн
оронуудта япон найтанга-
дай отог роо дэлхэдэ болонье
буруушалтын хүдэлмөн ган-

Ливанай түб хотын хэдэн мянгаад хүн совет худалдаа
наймаанай-промышленна выставкэ хараба. Эндэ элдэб
илээн эд бараан элбэгээр табигданхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: выставкэдэ орохо үүдэндэ.
ТАСС-ай фотохронико.

ИНДОХИТАДАХИ ДАЙН

Урда Вьетнамай бүхэ га-
зар дайда дээрэ — Мекон-
гын адагһаа Куанчи хүрэтэ
— сүлөөлэлгын арадай
зэбсэгтэ хүсүнүүд эдэхитэй
дайн байлдаа хэһэн байна.

Сайгонһоо баруун урагшаа
200 модной газарта нойр-
нын 23-да илангала шанга
байлдаан болоо.

Сүлөөлэлгын арадай зэб-
сэгтэ хүсүнүүдэй подразде-
л

50 ЖЭЛЭЙ ҮНГЭРӨӨД БАЙХАДА...

Налхан «Коммунизм» колхозой түб — Ульдэргэ тосхоной гудамжада Цэргэмаа хүгшэнэй уулзашааб. Анхандаа Дан-Занова, хожомын Тэхин Цэргэмаа гэжэ нэршэһэн энэ хүгшэн мүнөө дала наһаяа гэхэжэ ябана. Тэрэ дээдэ сорын хүрээшадын нэгэ мээшээ гурил магазинһаа худалдажа абааг үшэр ухаандаа оруулба.

1922 он бэлэй. Энэ Цэргэмаа хүгшэнэй эхэ Маамаа гэжэ алдаршан шабгансагай арбаад гаража ябаханда, Ород тосхон ошоножо мартагдаггүй. Хундан сагаан Хонти хадые яагаар дабама оройдонь гарабди. Гуша-дүшэн үгэйтэй ядуу ород айлай ажауудад Серовко тосхон албан дээрэ мэтэ эли тодоор харагдаба. 20-ёод онуудта Ульдэргын бураад эен тарла тардаггүй, хонжоо наймаашадаа талха тарьяа үнэтэй сөнгэйгээр худалдажа абадаг байһан. Нэгэ түлэм тарьяа бүхэли жэл соо хүрэхэ шахуу бэлэй. Тэрэ тарьяага алтанһаа үлүүгээр гамнажа, ехэнхидээ хара забарууха худалда эдидэг хэмд.

Тосхондо хүржэ эрбэбди. Маамаа хүгшэн ородоор түлэм хээрээ шаджа, таба-арбан үгэ мадахэ байба. Тосхоной танил тала айлуудад зайжа, хартаабха, хара хилэмээр худалдуулбади. Хахад халбааша хара хилэмэ бэлэгтэй болодоо, ехэл олзо олоһон мэтэ, аргагүй баяртайнууд бусаа бэлэгдэди.

1935 он. Лениний нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлдэ 2-3 мянган пүүд тарьяа хурлажа абаба. Ингэжэ эгээн түрүүшнхөө Ульдэргын бурадууд ороһо тарьяанай баян ургаса хурьяа гүрүндэ тушаалан, ажалта үдэртөө тарьяа хубаажэ абаһан байха юм.

1972 он. «Коммунизм» колхоз 142.200 пүүд гэхэ гү, али 27.200 центнер эрхим шанартай тарьяа хурлажа абаа. Тинхэдэ айл бүхэнэй стол дээрэ сагаан хилэмэной байхань гайхалгүй, юрын лэ харог болонхой. Энэхөөн багахан жэшээ дээрлөө бураад зоной түүхэтэ богонихон бөлөөр соо ажаһуудалайшье, соёл культурыншье талаар хар зэргэ хүгжэһые эли тодоор хаража болоно. Тинхэ хадань Ульдэргэ тосхондо ажаһуугад ССР Союзайнга алдарт 50 жэлэй ойе өмөг баярай оршон байдалда угтахые эрмэлзэнэ.

Ярууны аймаг. Д. ШИРАБОН.

ЗАЛУУШУУЛАЙ БҮТЭЭЛЭЙ ВЫСТАВКЭ

Республикымнай завод, фабрикануудай, техникумудай ухаалан зохёомшо, урлан нарийжуулагшадай хэбэн бүтээлэй выставка Улаан-Үдэдэ нээгдэһэн байна. ВЛКСМ-эй Улаан-Үдэн горком СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй алдарт ойдо зориулжа эмхидхэ.

Механико - технологическа техникумэй А. Д. Копыловой хүтэлбэрилдэг студентээрэй онд тейһан хэршэмэ мяха худхаха машинны модель олоной анхрал татана. Улаан-Үдэн мяха-консервын комбинатда энэ машина туршагдажа, үйлдэрийдэ харгалдэһэн байгаа. Модной гэшүүнэ сабэрлэдэг «ПНХ-3» тухэлэй оньхожоруулагдамал линини

модель һонирхолтой. Лесотехническэ техникумэй һурагшад тэрэниэ зохёһон байна. Авиационно техникумэй студентээрэй бүтээһон модель нүүдтэ анхаралаа хандуулаа. Материалуудай бата бэхинэ туршан шэнжэлхэ прибор болон түхээрлэгүүдмэ тэдэнэр зохёого.

Судна бүтээлгын, прибор бүтээлгын, локомотив-вагон заһабарилгын, авиационно заводуудай залуу мэргэжэлтэдэй ухаалан зохёһон, урлан нарийжуулан элдэб түхээрлэгүүдэй модельнууд эндэ олоор табигда.

В. ЕРГОНОВ, судна бүтээлгын заводой инженер-технолог.

ШЭНЭ ТОСХОНОЙ ТҮХЭЛ ШАРАЙ

Шэнэ газарта түбхнэһэн Майск тосхон мүнөө манган томо барилгануудараа ербын харагдадаг болоо. Шэнээр эмхидхэгдэһэн леспрохозой һуурин болоһон энэ тосхондо байрын гэрнүүд, соёлой гулманууд ашагдалгада үгтэжэ, тосхонийгоо ажалшадые баясуулжа байдаг.

— Наяр 35 хүнэй хэбтэхэ инфекционно больницын байшан ашагдалгада тушаажа болонхойди. Шэнэ барилгануудай мүндэлхэ бүри тосхонийнай ажалшад баясадаг, омогорходогыше юм. Илангаа медицинскэ худалмэрилэгшэд аргагүй баяртай байдаг, — гэжэ Хурамханаай леспрохозой директор И. И. Рибчиков хөөрөө хэн.

Һайн байра байдалтай боложо эхилһон больницын худалмэрилэгшэд баясангүй яахаб. Майск тосхоной бин болохоһо хойшо энэ ажаллажа байдаг хүнүүд олон юм. Жэшэнь, больницын главна врач Надежда Михайловна Кармес Майск тосхоной түрүүшын эздэй нэгэн байха. Арбаад жэлэй туршда тосхонийгоо ажалшадые үбшэ хамшаһаа хамгаалжа ябадаг Надежда Михайловна нотагайнга зоной дунда хүндэтэй болонхой.

ЗУРАГ ДЭЭДЭ: Майск тосхоной главна врач Н. М. Кармес ажалдаа.

БАРИЛДААН

«Труд» бүлгэмэй спортын ордондо дурэ булаалдагаар ВЛКСМ-эй обкомой дамжуулгын шанда хүртэхын түлөө нэмэл мурсыон уржадэр эмхидхэ. Нэмэл энэ мурсыондо манай республикын бүхэ аймгуудай комантануудһаа гадна, Тувын АССР-эй, Эрхүүгэй областын Усть-Ордын национальна округой бүхэшүүлэй комантанууд урилдһан байна. Мун Свобриин бүхэшүүлэй наада харахаар манай республикада классическа барилдаагаар дэлхэйн гүрбэ удаа, олимпын XX нааданай чемпионон болоһон, СССР-эй габьяата мастер А. А. Рощин хүндэтэ айлан боложо, мурсыоней главна судьягай хажууда һуулсаба.

Мурсыоней түрүүшын үдэр бүхэ спортеменууд хоорондо хоёр дүхэригтэ барилдажа гарла. Эндэ ялын зургаан очко абһан бүхэ саашада барилдаа эрхэсгүй болоо. Тинхэдэ хоёр дурэ болоһон барилдаан эхэ һонирхолтойгоор үгэроо.

Жэлдээ нэгэ удаа үнгэргэдэг дурэ булаалдаанай һонирхолтой энэ барилдаанда хамтдаа 125 хүн хабалдаа. Тэдэнэй дунда гоё һайхан барилдаагаара олоной анхрал татадаг бүхэшүүл олон. Эгээрнай хэд бэ гэхэдэ, СССР-эй спортын мастернууд Нима Ивахинов, Виктор Баймеев, Валерий Иванов, Геннадий Манжуев, Александр Очиров, Равне Валеев, Дмитрий Язданов, Мандрий Адамов, Анатолий Будун, Юрий Санданов болон мастера кандалдууд. Эгээртайгээ хүсэ шадалаа туршахаар бөө эрһэн нэгдэхэ, хоёрдохи разрядтай бүхэшүүл олон.

48 килограммай шэгнүүртэн соо арбан бүхэ көвөр дээрэ гаража барилдаа. Тинхэдэ эдэ шэгнүүртэдэй дунда мастертга кандидат гэһэн нэрэ зэргэтэй нэгэл бүхэ, нүгөөдүүлэнь булаадаа нэгдэхэ, хоёрдохи разрядтай залуушуул байба. Эдэнэр лэ хоорондоо барилдаадаа, яһала дүршлөтэй боложо яһан спортсменууд байһанаа харуулаа. Хягтанаа ерһэн Цыдыпылов, Түхэнэй Машкинов, Железнодоржоной районий Будашкеев гэгшэд үетэн нүхэдөө торгоон тогтоонгүй бөө дөгүүрээ шадба. Нүгөөдэ — 52 килограммай шэгнүүртэн соо спортын мастер Нима Ивахинов Хлагтын

нэгдэхэ разрядтай бүхэ Алексеевтай юһон минутын туршда элдэб ороо, онһон махэ гохо гаргажа байгаад барилдажа, эндэ сугларашадаа баясуулаа.

Һайхан барилдаагаара республикын ажалшадые баясуулдаг спортын мастер Виктор Баймеев барилдаахар көвөр дээрэ гарһан Ярууны бүхэ Дамбаевые бажууһаар бажуугаад, нэгэл минутын туршда тэрэнэйгээ дала мурсыоней шоройдуула.

Мурсыоней эгээл һүүлэ хүндэтэ, хмидэ шэгнүүртэн барилдажа, спорто дуратайшуулай анхрал тагаа. Республикын һур харбаанай чемпион болоһон Владимир Ветрецов Сергей Намжилар новые хэдэхан минутын туршда шүүжэ гарана. Харин үндэхэ ээлжэндэ барилдаан Усть-Ордын бүхэ — спортын мастер Мандрий Адамов Железнодоржоной районий һонор разрядтай Скольнико гэгшине дүшэхан секундын туршда дала мур дээрһэнэеэ дажа буушоо. Сяхынэ далай дүршэ блантай болоһон спортын мастернууд наадаанай гурүүшын үдэр нэгэһые түхэ хаягдангүй гараа. Саашан бүриһые һонин, һайхан наадан харуулагдахы ха.

Мүнөөдэр эдэнэр түгээһэй наада хоорондоо үнгэргэһэн юм.

Б. ЦЫРЕНПЫЛОВ.

АРАДАЙ

ТЕАТРАЙ

ШЭНЭ

СЭЗӨН

Буряадай АССР-эй габьяата артист Цыден Бадмаев ажалшадта тоосоото концерт харуулаха Яруунын аймаг эрэнхэй. Мүнөө булээ артистнууд Мужыха, Гүндэ, Нисэнгэ, Нархата тосхонуудай ажалшадта концерт үгэбэ.

Республикын суута артисттай суг Лениний орденго оперо, балетдэй театрай дуушад Светлана Алексеева, Николай Цыренов, Виктор Батуев гэгшэд ябалсана. Концертын программы Рай-

МУХАР-ШЭБЭР тосхоной, соёлой байшанта дэргэдэхэ арадай театр һаяхан Р. Назаров «Амар мэндэ, Крылов» гэгэн жүжгөөр шэнэ сезоноо нээбэ. Найруулан табигшад — режиссер И. Вадюкова, уран зурааша М. Белозёров, хүгжэмши Т. Шулгынаа гэгшэд болоно.

Зүжэгтэй гол герой — Крыловой ролине аймаг «Лениний зам» газетин редактор В. Н. Давыдов тэрэнэй басаган — Галин ролине Мухар-Шэбэрдунда һургуулин лаборант Н. Утенкова, Л. Агван ролине соёлой байшангай директор В. Кавеев, милиционерей ролине аймагай милициин тэйгай хүдэлмэрилэгшэ Н. Иванов гэгшэд шадан бэрхээр наадана.

М. ЦЫРЕНОВ.

ХҮРШЭНЭРТӨӨ

са Скрипникова хүтэлбэрилдэг.

Артист Цыден Бадмаев манай аймаг эрэхээ урид СССР-эй артистнуудай бүлэгтэ ороһон, Африка түбшин Эфиопи, Сомали, Танзани, Замби, Кени гүрэнүүдээр гастролдоо яһан байна. Холын гүрэнүүдээр аяншалһан тухайгаа хүндэт артист сугларашадта һонирхолтойгоор хөөрөө.

— СССР-эй артистнууд соһоо ЛВРЗ-гэй спортын клубай түлөөлэгшэ Н. Сафронова эрхим байба. Тэрэ гурбан километрэй зайе 13, 22 секунда соо гаталһан байба.

Мүнөөдэр Улаан-Үдэ хотын спортын бүлгэмүүд болон институтууд, техникумудай спортсменууд саньн зурган нээлгэдэ зориулагдан мурсыон хоорондоо үнгэргэхэнь. Эндэ эршүүлэй 4х10, эхэнэрүүдэй 3х5 гэгшэн эстафетэ дамжуулгын урилдаан болохо юм.

Б. МИРОМАНОВ.

АЙЛШАЛХАНЬ

дай бүлэгтэ Москва Ленинградтай артистнууд һаа гадна, союзан республика бүхэнһөө нэжэ хун оруулагданан юм. Тинхэдэ автономито республикаһаа би ошоһон һон байһаб, — гэжэ үгхэр Бадмаев хөөрэнэ.

Артистнууд манай аймагта аяншалгаа дүүргээ, Шэтын област Агын национальна округто айлшалхань.

Ж. ЦЫДЫПОВ.

Комиссарнууд нэмэбэ

Галуута-Нуурай пионернуудай ордондо вожатануудта зориулагданан баяр болоо.

— Манай вожатануудай коллективтэ арба нэгэн хүн нэмэжэ абыла. Согтой хүкөөн пионернуудайгтээ дунда эмхидхэнэй эхэ худалмэри ябуулахыгтэй тааналда хүсэбэ, — гэжэ вожатануудай клубай түрүүлэгшэ Галина Марковна Комогорцева мэдүүлэ.

ВЛКСМ-эй райкомой секретарь Сэнд Дандарова пионернуудай дружинануудта худалхэ комсомолой тухай түгөөжэ, үхлүүдэй «зүрхэнэй түлхүүр», бэлэгүүдые нэрбемэ алба ташалган доро вожатануудта баруулан байна.

Л. СЛЮНКИНА.

Гусиноозеркын хүүгэдэй хүгжэмэй һуруулида тухай мэргэжэлтэй найман багшанар хүдэлмэрилдэг юм. Эдэнэр һуруулида башалаад аз ажалаа хизарладаг бэш, мун иштын худалмэридэ эдэхи үүсхэлтэйгээр хабалдасана. Жэшэнь, хүгжэмэй һуруулин директор Н. А. Кавер шахтернуудай хоор хүтэлбэрилдэг. Тинхэдэ фортепианын багша Л. А. Карнакова «Хүгжэм яажа ойлогхоб» гэгэн

ЭДЭБХИТЭД

темээр лекцинуудые предприятие тундуута ябажа уншдаг болонохой.

Багшанар П. Ц. Бултуев, Г. И. Раев, В. И. Фокин гэгшэд хатар, дуунай «Сэлэнгэ» ансамблин коллективтэ туйлажа байдаг. Мун В. И. Фокин һуруулин дэргэдэ арадай инструментиудэй оркестр хүтэлбэрилдэг.

Эдэ үдэрнүүдтэ уран һайхан харагдаа бэлдэжэ байха үедэ хүгжэмэй һуруулин багшанар эдэхи сэтхэгтээр хүдэлмэриленэ.

Г. МИХАЙЛОВА.

АРШААН тосхондохи саншадай баазадэ спортеменууд олоороо сугларжа, санаар холжороо, мурсыон үнгэргэхэ зүрэг гаргаба. Республикын эрхим спортсменуудэй дунда СССР-эй спортын мастернууд И. Анненков, Г. Алексеев, мастера кандидатнууд В. Попов, В. Григорьев, А. Калуженин болон бусад бин. Эршүүл табан, эхэнэрнүүд гурбан километ-

САКЫН ЗҮРГЭ

ГАРГАГДАА

трой зайд урилдһан байна. Эршүүлэй дундаһаа багшанарай институтдай физическэ хүмүүжүүлгын факультетдэй студентнууд Г. Савельев, В. Мироманов гэгшэд бусадһаа һайн саг харуулаа. Тинн эдэ хоёр урилдаан зайгаа 16, 20, 16, 29 секунда соо гаталжа, түрүүшын хоёр һуури эзэлбэ.

Мүнөөдэр Улаан-Үдэ хотын спортын бүлгэмүүд болон институтууд, техникумудай спортсменууд саньн зурган нээлгэдэ зориулагдан мурсыон хоорондоо үнгэргэхэнь. Эндэ эршүүлэй 4х10, эхэнэрүүдэй 3х5 гэгшэн эстафетэ дамжуулгын урилдаан болохо юм.

Б. МИРОМАНОВ.

«ЗӨӨЛЭН

АЛТАН»

ЭЛБЭГ

Аймагай ангуушад дунда дэлгэрһэн мурсыоней дун ноябрийн 20-ной байдалаар гаргагдаба. Үнгэрһэн энэ үе соо аймагай ангуушад 61.925 түхэригтэй «зөөлэн алта» тушаагад байна. Жэлэйн түсэб 82 мянга юм. Ангуушадай ол-

зые тооложо үзэхэдэ, энэ түсэбнын наһар лэ дүүргэгдэхэ ха. Тинн ангуушад хэрмэной 12383, ондатрын — 1728, шандаганай — 968, һолонгын — 452, булганай 246 арна тушааба.

Эрхим ангуушад П. Г. Козулин, Т. Н. Замошников гэгшэд

мурсыондэ түрүүлжэ ябана. Ноябрьрин байдалаар аймагай госпромхоз болзоорһоонь 35 хонгоор урид жэлэингээ түсөб дүүргэбэ. Эдэнэр түсэбһөө гадуур 60 мянган түхэригтэй продукция үгэһэн байна. Ваг-

даринай, Росоцинын агнуурин участогуд мурсыондэ түрүү һуури эзэлбэ. Тус участогой ангуушад И. И. Коженин, Г. И. Титов, тракторист И. Н. Ефимов гэгшэд бусадай дундаһаа онсо шалгарна.

А. ПОПОВА. Баунт.

Манай республикын амалшад «Спортлотогой» нааданда дуратайгаар хабалдасана. Түрүүшын «хараагай» һонноша дээрһэн, олоной анхрал татадагын мэдэмэ юм бээ.

— Байгша оной октябрийн 30-да тус лотерейн түрүүшын нааданай үнгэргэгдэхэд, хотымнай амалшад бүхэ билеүүдые худалдажа абаад байгаа һэн, — гэжэ «Спортлотогой» Буряадай зональна управлениин начальни Д. Ц. Цыренов хөөрэнэ.

Тинн түрүүшын тиражай гарахада, аза талаантайшуул олоһон байһан. Тэрэ шүүбэрид хэлхэз холбоной управлениин гарамай жолошон В. П. Зорин гэгшэ 1454 түхэриг шүүһэн байна. Тинхэдэ хоёрдохи шүүбэрид хабалдагшад гурбан түхэригһөө 56 түхэриг хүртээр шүүһэн байгаа.

Ноябрийн 20-до наадагшад лотерейн шүүбэри бүриһые һаа баян байба шуу. Улаан-Үдэдэ ажаһуугша Анна Варзанова Сибиданова аһар 2006 түхэригтэй шүүбэри абаа.

— Оройдоһоно гурбан билет абаһан хүн. Тэдэнэз шалган гэгшэһин, табан номерын түдэшоод байгаа, — гэжэ тэрэ омогорхон.

Удаадахи — дүрбэдхи наадан ноябрийн 30-да үнгэргэгдэхэнь. Энэ нааданда олоороо хабалдасана, аза талаанаа туршты!

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Спортлотогой» Буряадай зональна управлениин худалмэрилэгшэд ажалдаа.

И. ЦЫРЕНЖАПОВАЯ, фото.

СССР-эй байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойн хүндэлдэ зориулагданан уран һайханай харалга аймаг дотор эхлэбэ. Энэнь хоёр шатад үнгаргэгдэхэ юм. Түрүүн ажаһууугшад, эмхи зургац болон промшылена предприятинуудай артистнар аймагай соёлой байшангай сценэ дээрэ наада харуулажа, декабрийн 15-да үнгэргэгдэхэ түгээһэй концертдэ хабалдасхын түлөө тэмсэхэ зэргэтэй.

Аймагай соёлой байшанта түрүүлэн «Забайкален» совхозой, «Снежка» колхозой уран һайханай коллективууд түрүүшын концерт табиба. Хонхолоһоо ерһэн артистнаагай (хүтэлбэрилэгшэдэнь П. Бурдуковский, А. Архипов) харуулан программа үдхэ һайнтай, гүйсэхэдһан номер бүхэниһе һайнаар бэлдэгдэһэн байгаа гэжэ харгшад, жюэи тэмдэглэбэ. Тус коллективий хоор композитор Туликовай «Эхэ орон», Александровий «Эхэ оройной герб» гэгшэн дуунуудые тоһ һайнаар гүйсэхөө.

Һаяр «Заганский» колхозой, «Эрдэм» совхозой артистнар өөһэдһингөө балиг шадабарин энэ харуулаха юм.

Б. ЖАМБАЛОВ. Мухар-Шэбэр.

50 МҮНЦЭТЭ

«ВОЛГА»

Республикымнай хүнэй ДОСААФ-ай лотерейн билеүүд олоор худалдан абаа. Лотерейн билет худалдан абахада, гарза хохилодо ороногүбди гэжэ тэдэнэрэй амхидхынь һайн мэдэнэ. Юбт хэдэ, лотерей худалдан абаһан мунгэн ДОСААФ-ай материалнь-техническэ саба байгуулгада гаргалшадан бшуу. Гадна олохон билеүүд шүүдэг байна. Жэшэнь хэдэ, 1972 оной түрүүшын хахалта республикымнай ажалшад 95 мянган түгээһэй билет худалдажа абаһан байна. Тинхэдэ дун хамт 15 мянган түхэригтэй шүүбэри тудһан байха юм. Һайн мянга гаран билет шүүһэн Республикымнай 365 хүн шүүбэринүүдые аһан байһан. Тинхэдэ авиационно зорио таблагша Анатолий Ляка эгээн золто биледэй эзэн байшоо. Тэрэ 9150 түхэригтэй «Волга» машина шүүһэн байна.

ДОСААФ-ай олохон энэ билеүүд республикын хүнэй лотерейн билет худалдан түсэбөө дүүргэжэ байһан. Хоёрдохи наадан байгша декабрийн 30-да үнгэргэгдэхэ юм: 640 «Волга», «Москвич-412», «Запорож-96Б» түлэй автомобильнууд, 1300 мотоцикл, мотороллер, өчөө велосипедууд, 24320 магнитофон, радиоприемникууд, өшсын 2080 могоор бөлөр нээр хэгдэһэн онгосовууд, бэшэһые эд хэрэгсэл ба чигшэ шүүбэри энэ тиражад шадда хаһа байна.

ДОСААФ-ай лотерейн билеүүдые худалдажа абаһан аарагты.

Г. ЗЫБИНА. ДОСААФ-ай Буряадай обкомой түрүүлэгшэ орлогша.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

«Спортлотогой» Буряадай зональна управлениин худалмэрилэгшэд ажалдаа.

670000. Улаан-Үдэ хот Ленинэй үйлтэ, 49.

«Спортлотогой» Буряадай зональна управлениин худалмэрилэгшэд ажалдаа.

БРАКОНЬЕР ХЭБЭЭГДЭБЭ

«Загтэерногой» һуурида (Хардан) ажаһуудог Д. Седельников гэгшэ хуулин наһа гүйсөөгүй хубуундэ агнуурингаа буу найдаад үгэжэһэн байба. Зоргондо ошоһон хубуун тосхонийгоо оир тойроной шугы соодур зайжа, мубуу шонхор, шалдана, жэрхи хайра гмчигсоор бууджа аладаг болоһон юм.

Тэрэ хубуун ээлжээтэ агнууридаа гараад, нэгэ шаддага буудана алаад ябараа, агнуурин инспекцини худалмэрилэгшэдтэ барилдаа.

Агнуурин гурим эбдэһэнингээ, хуули бусаар шаддага алаһанайнгаа түлөө Седельниковтын 10 түхэригтэй аятад ушанан байна. Тэрэһэнэ гадна браконьер үшөө 20 түхэригтэй нэхбэрилдэ ороһон, буугаа абхуулан байна.

Д. ОЧИРОВ. Бэшүүрэй аймаг.

ЭХИХИР КРАН

НӨГЭДЭХИ ПРОГРАММА

УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА: 12.00 — Барилдаагаар республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө мурсыон.

«ОРБИТА» ХАРУУЛНА: 14.10 — «Социалист ороноудта».

УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА: 14.40 — 14.50 — «Фитиль» — бүхэсоюзна шог ёгто киножурнал.

«ОРБИТА» ХАРУУЛНА:

14.50 — Урда-Сахалинай телестудийн программа. 15.35 — Монголой Ардадай Республикын байгуулагданан үдэртэ. «Түрүүшын алхам» — уран һайханай фильм. 16.45 — Үнгэтэ телевизиди. «Киногоор аяншалашадтай клуб». 17.50 — Үнгэтэ телевизиди. И. Штраус — «Цыганский барон» — Одессын хүгжэмтэ комедийн театрай жүжгэ. Забнарлатгын үдэ — «Время» — мэдээсэлэй программа. 20.20 — Спортивна программа.

УЛААН-ҮДЭ ХАРУУЛНА:

21.00 — «Арадай оюун болон» — телефестиваль. Түхэнэй аймаг.

«ОРБИТА» ХАРУУЛНА: 22.35 — «Документальна экран». Р. Рождественский